

V ý m ě r .

Aby se zabránilo škodám, které by mohly vzniknout na přírodních léčivých zdrojích ve slatinné a zřídelní oblasti Lázní B ě l o h r a d ě v mezidobí, než budou pro ně stanovena ochranná pásma a jiná ochranná opatření, stanovím podle § 14 odst. 2 zákona čis. 43/1955 Sb., o československých lázních a zřídlech, ve spolupráci s Ústředním geologickým úřadem a po projednání se zúčastněnými ústředními orgány a krajským národním výborem v Hradci Králové tato prozatímní ochranná pásma :

I. UŽŠÍ prozatímní ochranné pásmo .

1. Užší prozatímní ochranné pásmo zahrnuje hlavní ložiska slatiny (Bažantnice, Paroubek, Jasan), které tvoří léčebnou podstatu lázní a dva zdroje minerální vody (Anenský pramen a nový pramen vzdálený asi 150 m východně od pramene Anenského). Plošné vymezení této oblasti je provedeno na mapě M-1 : 50.000, která tvoří nedílnou součást tohoto stanovení prozatímních ochranných pásem.

2. V užším prozatímním ochranném pásmu jsou zakázány všechny činnosti, které mohou rušit nebo jinak nepříznivě ovlivnit vydatnost, fyzikální vlastnosti, chemické složení anebo hygienickou nezávadnost přírodních léčivých zdrojů. Zejména jsou zakázány práce uvedené v § 18 odst. 2 vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 151/1956 Ú.l., o ochraně přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů a o jejich využití, zpřesněné v některých činnostech ustanoveními uvedenými v § 11 odst. 2 a 3, v § 18 odst. 1 a 3 a v § 20 odst. 2 a 4 smernic ministerstva zdravotnictví a Ústředního geologického úřadu o provádění vrtných prací, prací podléhajících hornímu zákonu a jiných zemních prací v oblastech přírodních léčivých zdrojů, vyhlášených úředním sdělením v částce 51/1959 Ú.l.

(dále jen "směrnice"). Je dále zakázána exploitace podzemních vod (příspívajících ke tvoření slatiny), aby nedošlo k trvalému poklesu hladiny podzemní vody ve slatiništích a tím i k jejich pozvolnému vysošení; jímání podzemní vody musí být řízeno tak, aby byly využity jen skutečné přebytky podzemních vod z artéské pánve a aby nedošlo k porušení dnešních stabilizovaných hydrogeologických poměrů. Musí být dále udržována čistota vody dnešních povrchových toků, především rybníka Pardoubku a Lánského potoka, to znamená, že musí být zabráněno vypouštění znečištěných průmyslových odpadů a odpadů z koncentrované zemědělské výroby. Práce potřebné pro provoz přírodních léčebných lázní nebo pro využití přírodních léčivých zdrojů (zpřesněné v některých činnostech příslušnými ustanoveními směrnic) mohou být prováděny jen po předchozím souhlasu Inspektorátu pro ochranu přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů (dále jen "inspektorát"). Způsob určování zemědělské výroby na plochách v tomto prozatímním ochranném pásmu musí být předem projednán a dohodnut s Inspektorátem; není v něm dovoleno používat organických hnojiv.

II. Širší prozatímní ochranné pásmo .

3. Širší prozatímní ochranné pásmo zahrnuje oblast infiltračního území zdrojů minerálních vod i podzemních vod slatin. Toto infiltrační území se nalézá výhradně v severo-východním křídle miletínské synklinály. Vymezení této oblasti je provedeno rovněž na mapě M - 1 : 50.000.

4. V širším prozatímním ochranném pásmu je dovoleno konat práce uvedené v § 18 odst. 2 vyhlášky č. 151/1956 Ú.l., práce uvedené v § 11 odst. 1, v § 18 odst. 1 a v § 20 odst. 2 směrnic a práce spojené s hlubším zásahem do režimu vod a tím do ložisek slatin jen po předchozím souhlasu Inspektorátu; bez takového souhlasu je dovoleno konat jen práce, které směrnice připouštějí. Bez souhlasu Inspektorátu je dovoleno i nadále provozovat normální

obhospodařování pozemků a zajišťovat na nich zemědělskou výrobu. Je také dovoleno provádět povrchové úpravy vodního režimu (i plošnou melioraci), avšak takovým způsobem, že nenaruší režim vod a ložiska slatin v ochranných pásmech.

Závěrečné ustanovení .

5. Stanovení prozatímních ochranných pásem bude vhodným způsobem uveřejněno a i s příslušnou mapou uloženo u místního národního výboru v Lázních Bělouhradě, u okresního národního výboru v Nové Pace, u krajského národního výboru v Hradci Králové, u Ústředního geologického úřadu v Praze, u Obvodního báňského úřadu v Kutné Hoře, u Ústředního báňského úřadu v Praze a u ministerstva zdravotnictví - Inspektorátu.

V Praze dne 12. dubna 1960.

M i n i s t r :

Dr. P l o j h a r v. r.

D ů v o d o v á z p r á v a .

Širší okolí Lázní Bělohradu leží v miletínské synklinále omezené geologicky a hydrogeologicky dvěma výraznými antiklinálními hřbety, hoříckým na jihozápadě a zvičínským na severovýchodě. Severovýchodní rameno synklinály, kde leží Lázně Bělohrad, má mírnější sklon a je tektonicky omezeno poruchou probíhající severozápadě - jiho-východním směrem na severním okraji Bělohradu. Pro existenci této poruchy svědčí též vznik slatin v místech velkého zvodnění povrchových vrstev, což je způsobeno vzduťím podzemních vod ve zvodnělých pískovcích na styku s nepropustnými slínovci, popřípadě zábranným účinkem tektonické poruchy. Menší rozdíly v navrtaných mocnostech spodnoturenských slínovců ve vrtech provedených v Bělohradě jsou způsobeny příčnou poruchou severo-severovýchodě - jiho-jiho-západního směru (h 2 - 3) navazující pravděpodobně na zlom, který odděluje perm od fylitů východně od obce Bukovina.

Ze zastoupených hornin jsou středno- a spodno-turenské slíny a slínovce prakticky nepropustné, porézní cenomanské pískovce jsou následkem úložních poměrů nositelem artéského horizontu. Napjaté vody jsou uvolňovány po puklinách a zlomových plochách, po nichž migrují i na velké vzdálenosti, buď jako utajené nepravé artéské vody ve slínovcové serii nebo jako spontánní vývěry (přírodní artéské prameny).

Salinologický význam Lázní Bělohradu je dnes v léčbě slatinou. Minerální voda z dnešních dvou vrtů není dosud soustavně využívána ani pro koupele, ani pro pitnou léčbu. Všechna ložiska slatin jsou prameništěmi a při jejich vzniku příznivé působila bohatá nádrž podzemní artéské vody, které v místech netěsnosti artéského stropu a blízkosti tektonických poruch trvale zavodňovala údolní deprese.

Lázně mají k dispozici tři hlavní ložiska slatin a jedno ložisko jílu, a kterým vedení Lázní umožňuje provádět studny a mineralizaci a používat ho podobně jako slatinu. Dalšího rozvoje by-

ly již učiněny. Kromě těchto ložisek hlavních jsou zde ještě dvě malá ložiska slatiny, kterých je možno též využít k lázeňským účelům. Celkem jde o následující ložiska:

1. Bažantnice	- slatina	- plocha	41.910 m ²
		obsah	28.918 m ³
2. Pardoubek	- slatina	- plocha	14.620 m ²
		obsah	9.795 m ³
3. Jasan	- slatina	- plocha	47.296 m ²
		obsah	45.877 m ³
4. Bažantnice	- jíl	- plocha	75.310 m ²
		obsah	122.002 m ³
5. Pod bělohradským mlýnem			
	- slatina	- plocha	1.876 m ²
		obsah	1.876 m ³
6. Svatojánský Újezd	- slatina	- plocha	2.360 m ²
		obsah	1.416 m ³

Celková zásoba slatiny Lázní Bělohradu

činí 87.882 m³

Celková zásoba jílu pro mineralizaci 122.002 m³

Z minerálních pramenů je pramen Anna-mariánský železitou akratopegu natrium-bikarbonátového typu, údajně s malým obsahem arsenu, 10°C teplou, s obsahem kysličníku uhličitého od 700 do 750 mg/l. Nově byl proveden v r. 1956 vrt asi 150 m východně od Anenského pramene, severně od předpokládané poruchy v severo-východním křídle synklinály. Minerální voda je kyselka natrium-bikarbonátového typu, obsah kysličníku uhličitého kolísá od 1000 - 1050 mg/l, teplota vody je 11°C. Podstatu balneologického účinku minerální vody tvoří kysličník uhličitý.

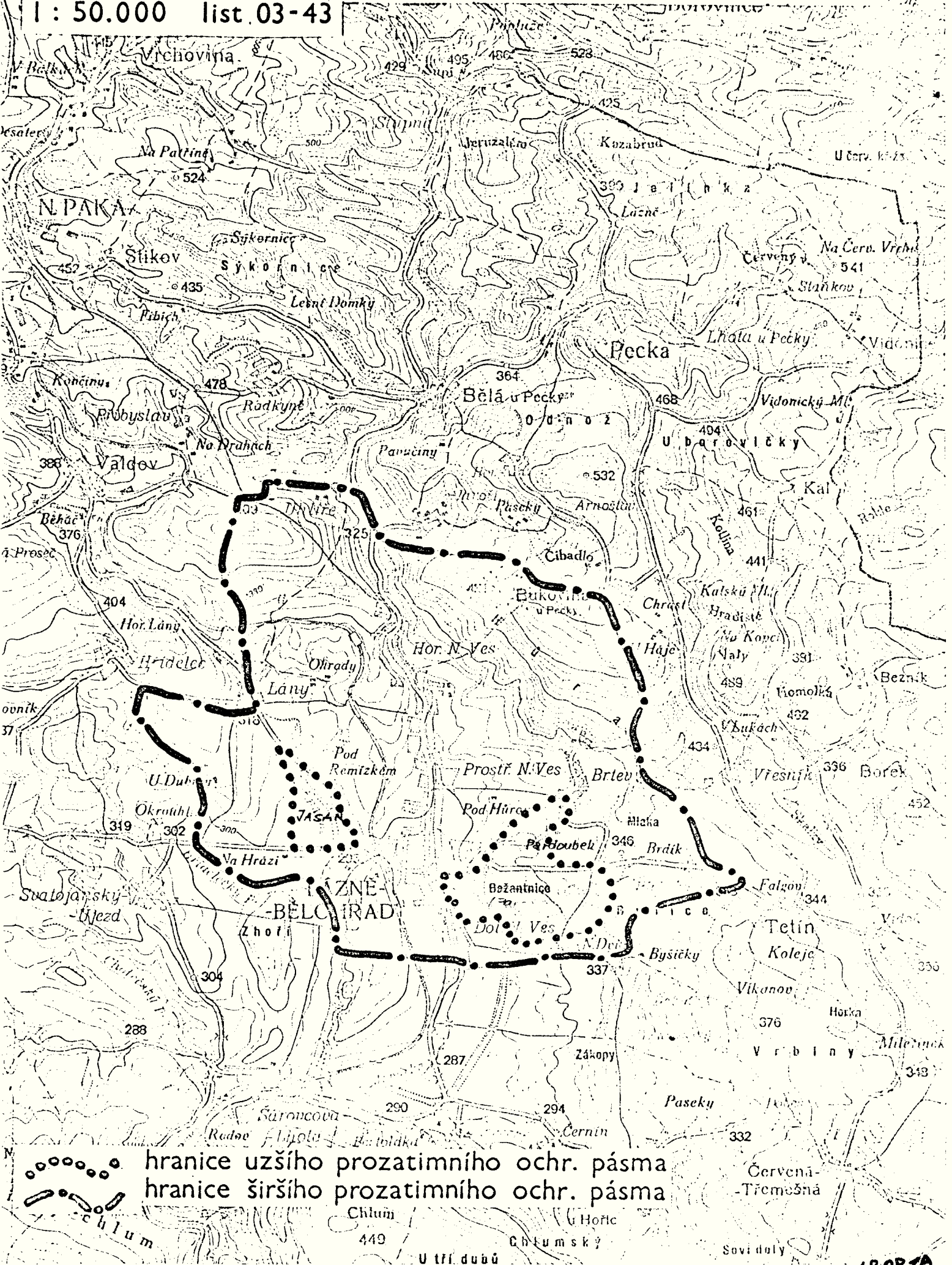
Soustavným měřením puklin a zlomů na výchozech křídových hornin v oblasti předpokládaného výskytu minerálních vod byly zachyceny 2 převládající směry, východ-západ (malé h 5 - 6) a severozápad - jihovýchod (h 8 - 9). Ojedinele se vyskytuje směr sever - jih (h 1 - 3). Výstup čedičového magmatu byl sřejmě vá-

zán na slovy západě-východního směru, jejichž funkce jako přívodných puklin juvenilního kysličníku je velmi pravděpodobná. Protože přítok minerální vody nastal v obou vrtech na minerální vodu až na rozhraní encmasu a podloží křídý, t.j. v metamorfovaných horninách ordovicko-silurských, jest pokládána za hlavní pásmo tvoření minerální vody fylitová zóna v podloží křídý. Tento předpoklad podporují výsledky geofyzikálních měření (elektrická karotáž pro zjišťování přítoku minerální vody) a chemický typ vody.

Tato hydrogeologická zjištění jsou podkladem pro stanovení navrhovaných prozatímních ochranných pásem .

PROZATIMNÍ OCHRANNÁ PÁSMA PŘÍRODNÍCH LÉČIVÝCH ZDROJŮ LÁZ. MÍSTA **LÁZNĚ BĚLOHRAD**

I : 50.000 list. 03-43

hnanice užšího prozatimního ochr. pásma
 hranice širšího prozatimního ochr. pásma